

ZAKON

O PROFESIONALNOJ REHABILITACIJI I ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom propisuju prava osoba s invaliditetom na profesionalnu rehabilitaciju, zapošljavanje i rad te uređuju pojmovi osobe s invaliditetom i smanjene radne sposobnosti, zapošljavanje i rad osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada i pod posebnim uvjetima, osnivanje, djelatnost te upravna i stručna tijela u ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju, zaštitnoj radionici i radnom centru, mjere za poticanje zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom, osnivanje Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom te odgovornost za povrede odredaba ovoga Zakona.

INVALIDITET I SMANJENA RADNA SPOSOBNOST

Članak 2.

(1) Osoba s invaliditetom je prema ovom Zakonu svaka osoba kod koje postoji tjelesno, osjetilno ili mentalno oštećenje koje za posljedicu ima trajnu ili na najmanje 12 mjeseci smanjenu mogućnost zadovoljavanja osobnih potreba u svakodnevnom životu.

(2) Osoba s invaliditetom smanjenih radnih sposobnosti je osoba čiji invaliditet u odnosu na sposobnosti osobe bez invaliditeta jednake ili slične životne dobi, jednake ili slične naobrazbe, u jednakim ili sličnim uvjetima rada, na jednakim ili sličnim poslovima ima za posljedicu trajnu ili na najmanje 12 mjeseci smanjenu mogućnost radno se osposobiti, zaposliti i raditi na tržištu rada pod općim uvjetima.

(3) Iznimno, osobom s invaliditetom smanjenih radnih sposobnosti može se smatrati i osoba s invaliditetom čiji je radni učinak u granicama očekivanog, ali se na temelju smanjenih stvarnih i procijenjenih općih sposobnosti takve osobe ocijeni da je to u interesu očuvanja njezinih tjelesnih, osjetilnih i mentalnih sposobnosti.

Članak 3.

U smislu odredaba članka 2. ovoga Zakona, osoba s invaliditetom smanjenih radnih sposobnosti je:

1. osoba s invaliditetom, korisnik novčane naknade do zaposlenja koja je to pravo ostvarila na temelju propisa o socijalnoj skrbi,
2. osoba s profesionalnom nesposobnošću za rad prema propisima o mirovinskom osiguranju,
3. osoba koja je ostvarila pravo na profesionalnu rehabilitaciju prema propisima o zaštiti vojnih i civilnih invalida rata,
4. osoba koja je ostvarila pravo na profesionalnu rehabilitaciju prema propisima o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji,
5. učenik s teškoćama u razvoju i učenik s većim teškoćama u razvoju prema propisima o srednjem školstvu,
6. osoba s invaliditetom starija od 21 godine koja pravo na profesionalnu rehabilitaciju ili rad ne može ostvariti prema propisima iz točke 1. do 4. ovoga članka.

Članak 4.

(1) Invaliditet i smanjenu radnu sposobnost osoba iz članka 3. točke 1. do 5. ovoga Zakona utvrđuje tijelo nadležno prema propisima iz tih točaka.

(2) Invaliditet i smanjenu radnu sposobnost osoba iz članka 3. točke 6. ovoga Zakona utvrđuje na temelju nalaza i mišljenja ovlaštenog vještaka u prvom stupnju ured državne uprave nadležan za socijalnu skrb.

(3) Postupak utvrđivanja invaliditeta i smanjene radne sposobnosti pokreće se na zahtjev te osobe, odnosno njezinog zakonskog zastupnika ili skrbnika. Poticaj za podnošenje zahtjeva za pokretanje tog postupka mogu dati izabrani doktor medicine primarne zdravstvene zaštite, roditelj, socijalni radnik i defektolog.

(4) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja ureda iz stavka 2. ovoga članka odlučuje ministarstvo nadležno za socijalnu skrb.

(5) Upisom u Hrvatski registar osoba s invaliditetom ne stječu se prava, niti nastaju obveze predviđene ovim Zakonom.

Članak 5.

U postupku rješavanja o zahtjevu za utvrđivanje invaliditeta i smanjene radne sposobnosti, kao i u postupku priznanja prava po ovome Zakonu, primjenjuje se Zakon o općem upravnom postupku.

II. PROFESIONALNA REHABILITACIJA

Članak 6.

(1) Osoba s invaliditetom ima pravo na profesionalno osposobljavanje i rehabilitaciju (u daljnjem tekstu: profesionalna rehabilitacija) pod općim uvjetima, a ako je to potrebno zbog vrste i težine invaliditeta ili uspješnosti rehabilitacijskog procesa i u posebnim školama i ustanovama za profesionalnu rehabilitaciju, po prilagođenim ili posebnim programima.

(2) Profesionalna rehabilitacija obuhvaća sljedeće mjere i aktivnosti:

- utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti,
- profesionalno informiranje, savjetovanje i procjenu profesionalnih mogućnosti,
- analizu tržišta rada, mogućnost zapošljavanja i uključenja u rad,
- procjenu mogućnosti izvođenja, razvoja i usavršavanja programa profesionalnog osposobljavanja,
- radno osposobljavanje, dokvalifikaciju, prekvalifikaciju i programe za održavanje i usavršavanje radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja,
- informiranje i savjetovanje o pomoćnoj tehnologiji u učenju i radu,
- pojedinačne i skupne programe za unaprjeđenje radno-socijalne uključenosti u zajednicu,
- savjetodavne prijedloge o primjeni različitih tehnologija i tehnika u učenju i radu uz procjenu mogućnosti primjene,
- pretprofesionalno učenje, planiranje i primjena odabrane tehnologije,
- razvoj motivacije i osposobljavanje osobe s invaliditetom u korištenju odabrane tehnologije,
- tehničku pomoć, podršku, praćenje i procjenu rezultata,
- informiranje i podršku u izvorima financiranja.

(3) Trajanje profesionalne rehabilitacije ovisi o preostalim radnim sposobnostima i složenosti njezinog organiziranja i izvođenja.

(4) Profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom organizira i izvodi ustanova za profesionalnu rehabilitaciju, srednja škola ili druga pravna osoba koja ispunjava uvjete za osposobljavanje propisane ovim i drugim zakonom.

(5) Praktični dio osposobljavanja za rad u tijeku profesionalne rehabilitacije izvodi se kod poslodavca, a iznimno u ustanovi za profesionalnu rehabilitaciju ili u specijaliziranoj obrazovnoj ustanovi.

Članak 7.

(1) O pravu na profesionalnu rehabilitaciju odlučuje u prvom stupnju područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nadležna prema prebivalištu osobe s invaliditetom.

(2) Postupak za priznanje prava iz stavka 1. ovoga članka pokreće se zahtjevom osobe s invaliditetom, odnosno njezinog zakonskog zastupnika ili skrbnika. Zahtjevu se prilaže dokaz o utvrđenom invaliditetu i o smanjenoj radnoj sposobnosti (članak 3.).

(3) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja ustanove iz stavka 1. ovoga članka odlučuje

Središnja služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

Članak 8.

Osoba s invaliditetom pridonosi svojoj profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju:

- brigom o svom školovanju i stručnom osposobljavanju ovisno o dostupnim mogućnostima i svojim sklonostima i sposobnostima,
- prijavom na oglas o zapošljavanju za poslove za koje ispunjava predviđene uvjete i u stanju ih je obavljati te prihvaćanjem ponuđenog zaposlenja na takvim poslovima,
- poštivanjem radne i tehnološke discipline tijekom stručnog osposobljavanja i rada,
- suradnjom u pitanjima stručnog osposobljavanja i rada s liječnikom, defektologom, psihologom, socijalnim radnikom, pravnikom, tehnologom i neposredno nadređenim radnikom,
- prihvaćanjem opravdane ponude promjene posla, odnosno rasporeda na druge odgovarajuće poslove zbog prestanka potrebe ili nemogućnosti obavljanja dotadašnjih poslova,
- stručnim osposobljavanjem tijekom rada, po potrebi i dokvalifikacijom i prekvalifikacijom radi zadržavanja zaposlenja.

III. ZAPOŠLJAVANJE I RAD OSOBA S INVALIDITETOM UVJETI ZAPOŠLJAVANJA

Članak 9.

(1) Osobe s invaliditetom zapošljavaju se i rade na tržištu rada pod općim ili posebnim uvjetima.

(2) Pod općim uvjetima zapošljavanja smatra se zapošljavanje osoba s invaliditetom na otvorenom tržištu rada.

(3) Pod posebnim uvjetima zapošljavaju se u ustanovi ili trgovačkom društvu osnovanim radi zapošljavanja osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: zaštitna radionica) osobe s invaliditetom koje se na temelju radnih i općih sposobnosti ne mogu zaposliti na otvorenom tržištu rada ili održati svoje zaposlenje uz primjenu olakšica iz članka 29. ovoga Zakona.

(4) Pod zapošljavanjem u posebnim uvjetima smatra se i samozapošljavanje (otvaranje vlastitog obrta, osnivanje vlastitoga trgovačkog društva i obavljanje samostalne djelatnosti) te zapošljavanje u obiteljskom gospodarstvu.

ZAPOŠLJAVANJE NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA

Članak 10.

(1) Tijela državne uprave, tijela sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, javne službe, izvanproračunski fondovi te pravne osobe u vlasništvu ili u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske dužni su na primjerenom radnom mjestu, prema vlastitom odabiru, u primjerenim radnim uvjetima imati zaposleno:

- do 31. prosinca 2004. najmanje jednu osobu s invaliditetom na svakih 49 zaposlenih,
- do 31. prosinca 2008. najmanje jednu osobu s invaliditetom na svaka 32 zaposlena,
- do 31. prosinca 2012. najmanje jednu osobu s invaliditetom na svaka 24 zaposlena,
- do 31. prosinca 2016. najmanje jednu osobu s invaliditetom na svakih 19 zaposlenih, a
- do 31. prosinca 2020. najmanje jednu osobu s invaliditetom na svakih 16 zaposlenih.

(2) Poslodavac koji podliježe obvezi iz stavka 1. ovoga članka, a nije ispunio tu obvezu, dužan je svakog mjeseca prilikom isplate plaća uplaćivati u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom poseban doprinos u visini 0,2% iznosa isplaćenog za taj mjesec za bruto plaće i naknade plaće.

(3) Poslodavac koji ne podliježe obvezi iz stavka 1. ovoga članka dužan je, osim ako ima zaposlen broj osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka, svakog mjeseca prilikom isplate plaća uplaćivati u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom poseban doprinos u visini 0,1% iznosa isplaćenog za taj mjesec za bruto plaće i naknade plaće.

(4) Ministar nadležan za rad i socijalnu skrb donijet će pravilnik kojim će se utvrditi radna mjesta i poslovi na kojima, pri zapošljavanju osoba s invaliditetom, uz zadovoljavanje ostalih potrebnih uvjeta, prednost imaju osobe sa 100%-tnim invaliditetom.

ODGODA ZA NOVOOSNOVANOG POSLODAVCA

Članak 11.

(1) Ministarstvo nadležno za rad može novoosnovanoj pravnoj osobi u vlasništvu ili u pretežitom vlasništvu Republike Hrvatske u vremenu uvođenja u rad, a najduže 24 mjeseca od dana početka rada, odgoditi obvezu zapošljavanja osoba s invaliditetom iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka koja traži privremenu odgodu obveze zapošljavanja osoba s invaliditetom dužna je zahtjev podrobno obrazložiti.

(3) Primjerak rješenja o odgodi obveze zapošljavanja iz stavka 2. ovoga članka dostavlja se na znanje i mjesno nadležnoj područnoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

SAMOZAPOŠLJAVANJE I ZAPOŠLJAVANJE U OBITELJSKOM GOSPODARSTVU

Članak 12.

(1) Zapošljavanjem u posebnim uvjetima osoba s invaliditetom smatra se i samozapošljavanje te zapošljavanje i rad u obiteljskom obrtu, trgovačkom društvu ili samostalnoj djelatnosti.

(2) Osoba s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka te njezin poslodavac imaju prava iz ovoga Zakona i prava na olakšice i oslobođenja predviđena drugim propisima uz uvjete propisane člankom 32. ovoga Zakona.

RADNI ODNOS OSOBE S INVALIDITETOM

Članak 13.

(1) Osoba s invaliditetom zasniva radni odnos sklapanjem ugovora o radu ili na drugi način predviđen posebnim propisima i time stječe prava i preuzima obveze iz radnog odnosa i u svezi s radnim odnosom iz ovoga Zakona, Zakona o radu, drugih propisa, kolektivnog ugovora, pravilnika o radu i sporazuma radničkog vijeća i poslodavca.

(2) Odredbe Zakona o radu koje se odnose na radnike s profesionalnom nesposobnošću za rad i s neposrednom opasnošću od nastanka invalidnosti primjenjuju se i na sve druge osobe s invaliditetom iz članka 3. ovoga Zakona.

(3) Zakonom o radu određeno najmanje trajanje otkaznog roka za osobu s invaliditetom dodatno se uvećava za mjesec dana, osim ako je otkaz skrivila ta osoba.

(4) Osoba s invaliditetom ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 24 radna dana.

(5) Osoba s invaliditetom smije raditi noću, prekovremeno i u preraspodijeljenom radnom vremenu u skladu s ocjenom tijela koje je utvrdilo invaliditet i smanjenu radnu sposobnost.

(6) Nositelj osiguranja zapošljavanja iz članka 29. stavka 1. ovoga Zakona ili druga fizička ili pravna osoba može s poslodavcem ugovoriti uvjete prilagođavanja osoba s invaliditetom za rad u svezi s radnim mjestom, radnim vremenom, dužinom trajanja i načinom praćenja prilagođavanja, stručnim nadzorom, ocjenjivanjem radnih sposobnosti, snošenjem troškova prilagođavanja i iznosom tih troškova te o drugim međusobnim odnosima.

OČEVIDNIK O ZAPOSLENIM OSOBAMA S INVALIDITETOM

Članak 14.

(1) O zaposlenim osobama s utvrđenim invaliditetom (članak 3.) vodi se očevidnik.

(2) Očevidnik vodi Hrvatski zavod za zapošljavanje.

(3) Sadržaj očevidnika i način njegova vođenja pravilnikom propisuje ministar nadležan za rad i socijalnu skrb.

(4) Poslodavac je dužan nadležnoj područnoj službi Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dostavljati sljedeće podatke o osobama s utvrđenim invaliditetom koje su kod njega u radnom odnosu:

- ime, prezime i adresa prebivališta,
- dan zasnivanja radnog odnosa, i

– dan prestanka radnog odnosa.

(5) Rok dostavljanja podataka iz stavka 4. ovoga članka je za osobe zatečene u radnom odnosu 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, a za novozaposlenu osobu s invaliditetom te za prestanak radnog odnosa osobe s invaliditetom rok je 30 dana od dana početka rada, odnosno od dana prestanka radnog odnosa.

RAD U RADNOM CENTRU

Članak 15.

(1) Osobi s invaliditetom koja se na temelju radnih i općih sposobnosti ne može zaposliti i održati zaposlenje u posebnim uvjetima kod poslodavca ili u zaštitnoj radionici može se osigurati rad u radnom centru.

(2) Osoba s invaliditetom na radu u radnom centru ima položaj korisnika usluga.

(3) Upućivanje osobe s invaliditetom na rad u radni centar mogu zahtijevati ta osoba, njezin zakonski zastupnik ili skrbnik ili druga fizička ili pravna osoba.

(4) O radu osobe s invaliditetom u radnom centru odlučuje u prvom stupnju područna služba Hrvatskog zavoda za zapošljavanje nadležna prema prebivalištu osobe s invaliditetom, a u drugom stupnju Središnja služba toga Zavoda.

IV. USTANOVA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, ZAŠTITNA RADIONICA I RADNI CENTAR

USTANOVA ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU

Članak 16.

(1) Ustanova za profesionalnu rehabilitaciju (u daljnjem tekstu: ustanova) je prema ovom Zakonu javna ustanova osnovana u svrhu organiziranja i izvođenja profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom prema odredbama članka 6. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ustanovu mogu osnovati Republika Hrvatska, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruga osoba s invaliditetom, humanitarna udruga, vjerska zajednica i druga pravna i fizička osoba.

(3) Suglasnost na akt o osnivanju ustanove daje ministarstvo nadležno za rad i socijalnu skrb.

(4) Ustanova mora za osnivanje i rad ispunjavati uvjete u pogledu prostora, opreme te stručnih radnika.

(5) Uvjete za osnivanje i rad iz stavka 4. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za rad i socijalnu skrb.

Članak 17.

Statutom ustanove uređuju se sva značajna pitanja vezana uz organizaciju i rad ustanove, a osobito: sustav organizacije, sastav i djelokrug upravnog vijeća, sastav i djelokrug stručnog vijeća, ovlaštenja ravnatelja te položaj i prava osoba s invaliditetom za vrijeme profesionalne rehabilitacije u ustanovi.

Članak 18.

(1) Sredstva za rad ustanove osiguravaju osnivač i Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(2) Ustanova može ostvariti prihode i pružanjem ugovorenih usluga korisnicima, prodajom proizvoda nastalih u tijeku profesionalne rehabilitacije te od darova.

ZAŠTITNA RADIONICA

Članak 19.

(1) Zaštitna radionica osniva se u svrhu zapošljavanja i rada osoba s invaliditetom.

(2) Zaštitna radionica je ustanova ili trgovačko društvo koja zapošljava najmanje 51% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj zaposlenih.

(3) Nadzor nad primjenom odredbe stavka 2. ovoga članka obavlja nadležni inspektor rada.

Članak 20.

(1) Zaštitnu radionicu mogu pojedinačno ili zajednički osnovati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačko društvo, Hrvatski zavod za zapošljavanje, udruga osoba s invaliditetom, udruga poslodavaca, sindikat, humanitarna udruga, vjerska zajednica ili druga fizička i pravna osoba.

(2) Ako su zaštitnu radionicu osnovala dva ili više osnivača njihova međusobna prava i obveze uređuju se aktom o osnivanju ili ugovorom.

Članak 21.

(1) Domaći i strani poslodavac može osnovati posebnu radnu jedinicu za zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(2) Radna jedinica za zapošljavanje osoba s invaliditetom ostvarit će status zaštitne radionice ako zapošljava najmanje 51% osoba s invaliditetom u odnosu na ukupni broj radnika u radnoj jedinici, a najmanje šest osoba s invaliditetom te ako je aktom poslodavca osnovana kao posebna obračunska jedinica.

(3) U slučaju da radna jedinica ostvari status zaštitne radionice na nju se odgovarajuće primjenjuju odredbe ovoga Zakona ili drugog zakona o zaštitnim radionicama.

RADNI CENTAR

Članak 22.

(1) Radni centar je prema ovom Zakonu javna ustanova koja skrbi radom o osobama s invaliditetom koje se ne mogu zaposliti ili održati zaposlenost u općim ili posebnim uvjetima na otvorenom tržištu rada ili u zaštitnim radionicama.

(2) Osobom s invaliditetom iz stavka 1. ovoga članka smatra se osoba koja ne postiže radni učinak veći od 50% primjeren njezinoj dobi, stručnoj spremi i uvjetima rada.

(3) Radni centar osniva se i radi radno-terapijskih aktivnosti u okviru rehabilitacije i rehabilitacije osoba s invaliditetom.

(4) Radni centar mora imati na radu najmanje 80% osoba s invaliditetom u odnosu na broj osoba u radnom odnosu.

(5) Radni centar mora za svoj rad ispunjavati uvjete u pogledu prostora, opreme te stručnih radnika.

(6) Uvjete za rad iz prethodnog stavka pravilnikom propisuje ministar nadležan za rad i socijalnu skrb.

Članak 23.

(1) Radni centar može uz suglasnost ministra nadležnog za rad i socijalnu skrb osnovati svaka domaća i strana fizička i pravna osoba.

(2) Radni centar može se osnovati kao posebna ustrojstvena jedinica zaštitne radionice.

(3) Sredstva za rad radnog centra osiguravaju osnivač i Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

(4) Radni centar može primiti darove domaćih i stranih fizičkih i pravnih osoba.

V. ZAJEDNIČKE ODREDBE

UPRAVNO VIJEĆE

Članak 24.

(1) Radom ustanove iz članka 16. ovoga Zakona, zaštitne radionice i radnog centra upravlja upravno vijeće.

(2) Broj i sastav članova upravnog vijeća utvrđuje se aktom o osnivanju ili statutom.

(3) Predsjednika i članove upravnog vijeća imenuje osnivač.

(4) Upravno vijeće imenuje se na vrijeme od četiri godine.

(5) Radom zaštitne radionice osnovane kao trgovačko društvo upravlja se na način propisan Zakonom o trgovačkim društvima.

Članak 25.

(1) Upravno vijeće raspravlja i odlučuje o svim pitanjima predviđenim zakonom i aktom o

osnivanju.

(2) Rad upravnog vijeća je javan, osim kada se raspravlja i odlučuje o pitanjima vezanim uz osobne podatke, kao i o pitanjima i činjenicama čijim bi iznošenjem u javnost moglo doći do nanošenja moralne, poslovne i materijalne štete ustanovi, zaštitnoj radionici ili drugoj fizičkoj i pravnoj osobi.

(3) Statutom se pobliže utvrđuje u kojim slučajevima je isključena javnost.

STRUČNO VIJEĆE

Članak 26.

(1) Stručno vijeće obvezno se osniva u ustanovi, zaštitnoj radionici i radnom centru ako je broj osoba s invaliditetom na osposobljavanju ili radu veći od 30.

(2) Djelokrug, imenovanje i sastav stručnog vijeća određuju se aktom o osnivanju ili statutom.

(3) Rad stručnog vijeća je zatvoren za javnost kad se raspravlja o osobnim stvarima osobe s invaliditetom, kao i u slučajevima utvrđenim statutom.

RAVNATELJ

Članak 27.

(1) Ravnatelj organizira i vodi rad i poslovanje te predstavlja i zastupa ustanovu, zaštitnu radionicu osnovanu kao ustanovu i radni centar.

(2) Ravnatelja imenuje upravno vijeće na vrijeme od četiri godine uz prethodnu suglasnost osnivača. Ista osoba može se ponovo imenovati za ravnatelja.

(3) Za ravnatelja može biti imenovan hrvatski državljanin koji ima visoku stručnu spremu društvenog smjera i najmanje pet godina radnog iskustva u struci.

ODGOVORNOST ZA OBVEZE

Članak 28.

(1) Ustanova iz članka 16. ovoga Zakona, zaštitna radionica osnovana kao ustanova i radni centar odgovaraju za obveze cijelom svojom imovinom.

(2) Osnivač ustanove iz stavka 1. ovoga članka solidarno i neograničeno odgovara za njezine obveze.

VI. OLAKŠICE PRI ZAPOŠLJAVANJU OSOBA S INVALIDITETOM NA OTVORENOM TRŽIŠTU RADA I POD POSEBNIM UVJETIMA

OLAKŠICE PRI ZAPOŠLJAVANJU

Članak 29.

(1) Poslodavac koji zapošljava osobe s invaliditetom ima pravo na olakšice predviđene poreznim propisima, pravo na novčani poticaj i na poticaje predviđene posebnim ugovorom o zapošljavanju osobe s invaliditetom sklopljenim s Fondom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje, nadležnom službom socijalne skrbi, jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave ili s drugim poslodavcem (u daljnjem tekstu: nositelj osiguranja zapošljavanja). Ova prava poslodavcu pripadaju bez obzira na to je li osoba s invaliditetom bila prethodno prijavljena u evidenciji nezaposlenih Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.

(2) Poticaji iz stavka 1. ovoga članka ugovoreni s nositeljem osiguranja zapošljavanja su jednokratna materijalna davanja, sredstva za prilagodbu radnog mjesta i uvjeta rada, kreditna sredstva po povoljnijim uvjetima namijenjena kupnji strojeva, opreme, alata ili pribora potrebnog za zapošljavanje osobe s invaliditetom te sredstva naknade razlike zbog smanjenog radnog učinka ili za sufinanciranje dijela plaće osobnog asistenta (pomagača u radu) osobe s invaliditetom u tijeku rada.

NOVČANI POTICAJ

Članak 30.

(1) Poslodavac koji zaposli nezaposlenu osobu s invaliditetom utvrđenim prema odredbama

ovoga Zakona, osim poslodavca iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona, ima pravo na novčani poticaj.

(2) Novčani poticaj se određuje u visini uplaćenog obveznog doprinosa na plaće utvrđenog po propisima o obveznom mirovinskom osiguranju na temelju generacijske solidarnosti, uplaćenog obveznog doprinosa na plaće utvrđenog po propisima o osnovnom zdravstvenom osiguranju te uplaćenog obveznog doprinosa na plaće utvrđenog prema zakonu koji uređuje posredovanje pri zapošljavanju i prava za vrijeme nezaposlenosti.

(3) Zahtjev za isplatu novčanog poticaja poslodavac podnosi Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom. Zahtjevu se obvezno prilaže obračun novčanog poticaja s podacima o osobama s invaliditetom i o uplaćenim doprinosima na plaću za te osobe, zatim dokaz da su za sve radnike uplaćeni ti doprinosi, primjerci obračuna plaće osoba s invaliditetom, a prvi put i dokazi o zapošljavanju i o invaliditetu.

(4) Poslodavac može zahtjev za isplatu novčanog poticaja podnijeti po isteku mjeseca ili tromjesečja. Novčani poticaj se isplaćuje u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva s obveznim priložima.

(5) Ovlašćuje se Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom da javno objavi način ostvarivanja prava na novčani poticaj te da putem nadležnih upravnih tijela kod poslodavca nadzire pravilnost obračuna novčanog poticaja i vjerodostojnost priloženih dokaza.

SREDSTVA POSEBNE NAMJENE

Članak 31.

(1) Zaštitna radionica može primati pomoći i darove u novcu ili materijalnim sredstvima.

(2) Namjenu pomoći, odnosno dara određuje darovatelj.

(3) Pomoć i darovi u novcu ne smiju se koristiti za isplate radnicima koje se prema poreznim propisima smatraju dohotkom.

(4) Pomoći i darove u novcu ili drugim materijalnim sredstvima zaštitna radionica vodi i koristi kao sredstva posebne namjene.

(5) Sredstva posebne namjene vode se na posebnom računu. Korisnici sredstava posebnog računa iz stavka 1. ovoga članka dužni su za svaku financijsku godinu donijeti i Fondu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje dostaviti financijsko izvješće o prihodima i rashodima sredstava posebne namjene.

(6) Novčana sredstva posebne namjene iz stavka 1. ovoga članka koja nisu utrošena za namjene iz stavka 2. ovoga članka moraju se uplatiti u Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

SAMOSTALNA DJELATNOST I OBITELJSKO GOSPODARSTVO

Članak 32.

(1) Pravo na porezna i carinska oslobođenja i olakšice predviđene carinskim i poreznim propisima, kao i prava i olakšice predviđene ovim Zakonom i drugim propisima pripadaju i osobama s invaliditetom koje obavljaju samostalnu djelatnost u smislu poreznih propisa te osobama koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino, glavno ili dopunsko zanimanje.

(2) Prava iz stavka 1. ovoga članka pripadaju i roditelju, bračnom drugu ili djetetu osobe s invaliditetom koji s tom osobom zasnjuje radni odnos u svojstvu obrtnika ili jedinog osnivača trgovačkog društva te koji prema toj osobi ispunjava obveze poslodavca iz radnog odnosa i u svezi s radnim odnosom.

(3) Prava iz stavka 1. ovoga članka pripadaju i roditelju, bračnom drugu ili djetetu osobe s invaliditetom starije od 15 godina i mlađe od 65 godina (muškarac), odnosno 60 godina (žena) koji obavlja poljoprivrednu djelatnost kao jedino, glavno ili dopunsko zanimanje i koji za osobu s invaliditetom kao člana kućanstva plaća obvezne doprinose za zdravstveno osiguranje i za mirovinsko osiguranje.

(4) Potvrdu o ispunjavanju uvjeta iz stavka 2. i 3. ovoga članka izdaje na zahtjev poslodavca i poljoprivrednika ured državne uprave nadležan za rad. Zahtjevu se prilažu isprave kojima se

dokazuje ispunjavanje tih uvjeta.

VII. FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU I ZAPOŠLJAVANJE OSOBA S INVALIDITETOM

Članak 33.

(1) Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom (u daljnjem tekstu: Fond) je javna ustanova koju uredbom osniva Vlada Republike Hrvatske.

(2) Fondom upravlja upravno vijeće od najmanje sedam članova koje imenuje i razrješuje Vlada Republike Hrvatske tako da budu zastupljeni predstavnici poslodavaca, sindikata i udruga invalida.

(3) Odluke upravnog vijeća izvršava ravnatelj Fonda, kojeg imenuje Vlada Republike Hrvatske.

(4) Prihodi Fonda su sredstva iz državnog proračuna, sredstva posebnog doprinosa (članak 10. stavak 2. i 3.), neutrošena sredstva posebne namjene (članak 31.), drugi prihodi ostvareni na temelju zakona i drugih propisa te darovi i pomoći u novcu domaćih i stranih pravnih i fizičkih osoba.

(5) Fond obavlja poslove:

- provođenja politike razvitka i unaprjeđivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba s invaliditetom,
- financiranja ili sufinanciranja ustanova iz članka 16. ovoga Zakona i radnih centara,
- isplate novčanog poticaja,
- sufinanciranja programa za održavanje zaposlenosti osoba s invaliditetom,
- nadzora ostvarivanja prava na novčani poticaj i korištenja drugih sredstava Fonda,
- druge poslove predviđene uredbom o osnivanju Fonda i statutom Fonda.

Članak 34.

(1) Nadzor nad korištenjem sredstava Fonda obavlja nadležna inspekcija sukladno posebnom zakonu.

(2) Fond je ovlašten pozvati korisnika sredstava Fonda da u roku koji ne može biti kraći od tri radna dana, ni duži od osam radnih dana otkloni greške u obračunu novčanog poticaja ili u zahtjevu za odobrenje sredstava Fonda po drugoj osnovi, ili da priloži nedostajuće dokaze.

(3) Korisnik sredstava Fonda dužan je Fondu naknaditi štetu:

- ako je sredstva Fonda ostvario na osnovi neistinitih ili netočnih podataka ili na drugi protupravn način, odnosno u većem opsegu nego što mu pripadaju,
- ako je sredstva Fond koristio protivno namjeni radi koje su mu odobrena.

(4) Korisnik sredstava Fonda dužan je Fondu vratiti sredstva stečena bez pravne osnove.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 35.

(1) Novčanom kaznom od 3.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. koja ne uplati poseban doprinos, a bila ga je dužna uplatiti (članak 10. stavak 2. i 3.),
2. koja prema osobi s invaliditetom postupi protivno odredbama članka 13.,
3. koja ne dostavi podatke o osobama s invaliditetom (članak 14.),
4. koja sredstva posebne namjene koristi nenamjenski (članak 31. stavak 2. i 3.),
5. koja sredstva posebne namjene ne vodi na posebnom računu (članak 31. stavak 5.),
6. koja ne donese ili ne dostavi godišnje financijsko izvješće o sredstvima posebne namjene (članak 31. stavak 5.),
7. koja u Fond ne uplati neutrošena sredstva posebne namjene (članak 31. stavak 6.).

(2) Novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslodavac - fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

IX. NADZOR

Članak 36.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada i općih akata, kao i nadzor nad stručnim radom ustanove iz

članka 16. ovoga Zakona, zaštitne radionice i radnog centra obavlja Ministarstvo rada i socijalne skrbi.

(2) Sadržaj i način provedbe nadzora iz stavka 1. ovoga članka pravilnikom propisuje ministar nadležan za rad i socijalnu skrb.

X. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

Zaštitna radionica dužna je broj zaposlenih osoba s invaliditetom uskladiti s odredbama članka 19. stavka 2. ovoga Zakona u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

Zaštitna radionica dužna je svoj statut uskladiti s odredbama ovoga Zakona u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 39.

Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu iz članka 33. stavka 1. ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 40.

Ministar nadležan za rad i socijalnu skrb donijet će pravilnike iz članka 14. stavka 3., članka 16. stavka 5., članka 22. stavka 6. i članka 36. stavka 2. ovoga Zakona u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 41.

Fond će odluku o načinu ostvarivanja prava na novčani poticaj iz članka 30. ovoga Zakona donijeti i objaviti u »Narodnim novinama« u roku od dva mjeseca od dana početka rada ravnatelja Fonda.

Članak 42.

Novčani poticaj iz članka 30. ovoga Zakona počinje se isplaćivati u roku od mjesec dana od dana objavljivanja odluke iz članka 41. ovoga Zakona.

Članak 43.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti Zakon o poduzećima za zapošljavanje invalida (»Narodne novine«, br. 57/89. i 26/93.) i Zakon o određivanju poslova i radnih zadataka na kojima se zapošljavaju slijepi invalidi rada odnosno slijepi invalidne osobe (»Narodne novine«, br. 12/79. i 26/93.).

Članak 44.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 100-03/02-01/01

Zagreb, 22. studenoga 2002.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik

Hrvatskoga sabora

Zlatko Tomčić, v. r.